

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

10. Quo modo nimij potatores Tabaci, sint imitatores diaboli?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

728 Cap. LXIII. Magos eorumq; imitatores, belli cauſā puniendoſ effe-
tur; vt de ea dictum videatur, Quò plus ſunt potē, plus ſiuntur a-
qua. Eſt disciplina potatorum, nam per eam guttū diſtenditur
& venter, & in ea magnis haſtibus afflueſcitur. Eſt ſtūtū ſu-
perborū occaſio; qui dum magnos ſumptus, & certamina pocu-
lorum iactare volunt, centum ſe & ampliū mensuras exauſiſſe
gloriantur. Magnifica reſ, in decem homines centum cereuſiſ
mensuras impendiſſe, quarum duæ quinque aut ſex cruciſer e-
muntur. Eſt veſennum ſanitatis, ſi ſtomacho iam pleno ac nau-
feanti infundatur, refrigerat ventriculum, extinguit edendi
appetitum; colorem ē vultu aufert; efficit leproſos; audeo die-
re, occidit ſuos amatores. Vtinam non haberemus, qui ē ſepul-
chro hoc concionarentur, & eos, à quibus poculis occiſi ſunt,
de vi accuſarent! Sed hæc omnia miſto, & ſcio bonam hanc vel
creaturam Dei, vel hominum artem prodeſſe temperatè uſurpa-
tam. Illud, illud eſt, quod tacere non poſſum, huius cereuſiſ
occaſione, fieri publicè talia, qualia in conuentibus ſuis fieri iu-
bet ipſe cacodæmon. Bene intelligi cupio. exhortari mens eſt,
non conuiari. Non dico, veſeficos eſſe, qui faciunt, que nar-
rabo; ſed exiſtimo, eos numquam expendiſſe id, quod faciunt,
neque poſthac facturos, ſi expendant; talia enim profeſtō faci-
unt, qualia, ad deſpectum Christi & Eccleſiæ, in magicis con-
uentibus, cacodæmones ipſi fieri concupiſcunt. Sacrilegium eſt,
cærimonias ſacras trahere in ludum; ridiculè imitari Sacerdotes,
Epifcopos, Ponſifices; contempiſt celebrare Miſſas; mimicè
thus incendere; rapas tamquam hostias, aquam, vini loco, con-
ſecrare; ſordibus pro lustrali aqua vti. Hinc cæremonijs hiſ gau-
det Orcus, quia Christum ridet in cultu ſuo. Ignoscite mihi, ſi
veritatem non poſſum opprimere, oculos vobis, ô iuuenes, &
ſenes, volo aperire, quod ſi, vt Tobias patri ſuo, & ex Angeli
conſilio, facio felle, non amaritudinem medicinæ aſpiciſte, ſed
veſtram ſanitatens.

X.

1. Tolerabiliuſ longè fuit, quod tribus præcedentibus ſe-
cuſiſ factum eſt, vt eiuſeſmodi conuentus Uſtiones, Baptiſmi infa-
tiuum, & Nuptiæ cereuſiariae nominarentur, quām nomenclatura
præſens. Quo paſto enim comellationes & compotationes cere-
uſiarias nunc, quo nomine conuiuij magiſtros & inuitatores
appel-

appellant? Pontifices, immo omnes potatores, vocant Pontificatores. Nempe, vt in templis, quando maior est festivitas, omnia solennius, & ab ipso Pontifice peraguntur; ita non quilibet haustus, sed haustus solenniores, & velut generale capitulum, ad quod plures sympotæ conueniunt, hoc nomine honorantur. 2. Confluunt ad hoc cereuiliarium officium promptiū homines, & manent in eo patientiū; mutanturq; non in meliores, velut in templo Dei, sed in deteriores, sicut in fano Bachi; nam qui homines eō veniunt, bestiæ redeunt. 3. In Missa accenduntur cerei, & thurificatur. Hinc & hircus supradictus nigram candelam tetri odoris intra cornua gessit; & reliqui secum nigram candelā attulerunt. Neq; hoc deest, apud istos Lyæi Pontifices ac popas, afferunt enim & illi Tabaceos cylindros, & fictiles fistulas, velut fumosas & nigras candelas, quas accendunt; & quamvis temperent oleo anisi, tamen domum totam teatro odore vaporant. Itaque fœtent vestes, fœtent parietes, non secus, ac si hircum ijs se se affricantem tetigissent. Cur autem, præter cereuiliam, etiam fumum bibunt? Fumo Tabaci inebriantur, & pellunt ebrietatem; à fumo enim vertigo, à vertagine illa ebrietas, quæ tamen mox iterum abstergitur, nouo cereuiliæ haustu superingesto. An non est circulus iste vitiosus? Sic medio die potest aliquis helluo sexies ineibriari, sic vnum decem, duodecim, aut quatuordecim cereuiliæ mensuras, intra breve tempus, impigrè exhauiire. *Vaqni potentes estis ad bibendum vinum, & Isa, 51: 22, viri fortes ad miscendam ebrietatem.* Quām timendum est, ne sumus iste, quem sic bibitis, sit prognosticum illius calicis, qui in inferno vobis propinabitur!

4. Quamquam & alia ars est se se euacuandi. Bibunt, ut vomant, vomunt ut bibant, ait S. Hieronymus. Vestigia sequenti die in pileis & pallijs apparent. Hac mundissima se se mutuò aspergine lustrant, ut etiam lustralem aquam diaboli imitentur; verè albæ cereuilia canales, & gurgites appellandi; nisi quod æquè multū remittant, ac transmittant. 5. Vnde profanas illas raparum hostias æmulantur, nam à vomitu reuersi frusta adhuc in gutture & palato hærentia nouo haustu ablunt, & resorbent canibus non mundiores. Nimirum sic hostia & calix congruunt, in quo

XI.

Zzzz

i&i